

gemeente
Zoetermeer

Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 – 2018

Gemeente Zoetermeer

30-9-2014

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Probleemanalyse	3
Algemeen.....	3
Zoetermeerse cijfers.....	3
2 Preventie- en Handhavingsplan Alcohol	4
Algemeen.....	4
Doelstellingen Educatie en Bewustwording	4
Doelstellingen Regelgeving en Handhaving.....	5
3 Acties Preventie- en Handhavingsplan Alcohol.....	5
Educatie en Bewustwording	5
Jongeren.....	5
Opvoeders	5
Scholen.....	6
Paracommerciële instellingen.....	6
Handhaving en Regelgeving	7
4 Resultaten.....	8
Bewustwording en Educatie	8
Handhaving.....	8
Evaluatie	9
5 Inspraak	9
6 Slotbepalingen	9
Bronnen	10

Inleiding

Aanleiding

Om schadelijk alcoholgebruik onder jongeren tegen te gaan is per 1 januari 2013 de Drank- en Horecawet (DHW) gewijzigd. Sinds 1 januari 2013 is de burgemeester bevoegd om ten aanzien van overtredingen van de DHW toezicht te houden op de naleving van de wet en waar nodig handhavend op te treden. Voorheen lag deze bevoegdheid bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

Deze decentralisatie stelt de gemeente Zoetermeer beter in staat om lokaal beleid te ontwikkelen en uit te voeren dat aansluit op de lokale situatie en problematiek van drankverstrekking en –gebruik binnen de gemeente. Naar aanleiding van deze decentralisatie is bij besluit van de gemeenteraad d.d. 16 december 2013 ook de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) gewijzigd.

Per 1 januari 2014 is de DHW op nog twee belangrijke punten aangepast:

1. de leeftijdsgrens voor verkoop van alcohol en in bezit hebben van alcohol op publiek toegankelijke plaatsen (horeca, parken, winkelcentra) is verhoogd van 16 naar 18 jaar;
2. gemeenten zijn verplicht om uiterlijk 1 juli 2014 een Preventie- en Handhavingsplan Alcohol vast te stellen (door de gemeenteraad).

Preventie- en Handhavingsplan

De DHW schrijft voor dat gemeenten een Preventie- en Handhavingsplan Alcohol opstellen dat het beleid bevat voor zowel de preventie van alcoholgebruik, onder jongeren, als de handhaving van de wet. Hiermee wil de wetgever stimuleren dat gemeenten actief nadenken over en uitvoering geven aan het verbinden van de beleidsterreinen Volksgezondheid (voorlichting/educatie en bewustwording) en Openbare Orde en Veiligheid (regelgeving en handhaving) als het gaat om alcoholpreventie.

Om schadelijk alcoholgebruik aan te pakken, is een integrale aanpak nodig. Hierdoor kunnen alle factoren die van invloed zijn op gezondheid, veiligheid en omgeving met elkaar worden verbonden. Het beleid richt zich dus niet alleen op individuele jongeren, maar nadrukkelijk ook op hun omgeving. Daarbij valt te denken aan handhaving op straat, toezicht op leeftijdscontrole in de horeca en voorlichting aan opvoeders.

Door middel van het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 – 2018 worden preventie en handhaving met elkaar verbonden. In dit plan wordt aandacht besteed aan de gewenste normverandering, namelijk dat alcohol onder de 18 'not done' is en voor de voorlichting over de gevolgen van alcohol. De gezamenlijke aanpak komt zowel ten goede aan de gezondheid van de inwoners van de gemeente Zoetermeer als aan de preventie van alcoholgerelateerde problemen rond veiligheid en overlast.

1 Probleemanalyse

Algemeen

Sinds 1988 is het alcoholgebruik onder Nederlandse jongeren flink toegenomen. Jongeren gingen in de loop van de afgelopen decennia *meer, vaker én op jongere leeftijd* drinken. In 2003 waren Nederlandse jongeren zelfs koplopers in Europa, als het ging om binge-drinken, oftewel het bij één gelegenheid meer dan vijf drankjes drinken.¹

Afgelopen decennium werd sterk ingezet op het voorkómen van drinken door jongeren onder de 16 jaar. Gevolg was dat drankgebruik onder jonge pubers sterk afnam. Onder jongeren van 16 jaar en ouder veranderde er echter weinig. Bijna de helft van de jongeren van 16 jaar was de afgelopen maand een keer dronken of aangeschoten, zo blijkt uit cijfers over 2011.²

Het gebruik van alcohol kan ongunstig zijn voor de ontwikkeling van de hersenen. Juist als hersendelen in ontwikkeling zijn, in de puberteit, kunnen zij aangetast worden als gevolg van (bovenmatig) alcoholgebruik. Als er in tijdens de puberteit veel wordt gedronken, ontwikkelt het brein zich minder goed. Pubers met alcoholproblemen scoren dan ook lager dan andere jongeren op taalvaardigheid, intelligentie, aandacht en ruimtelijk inzicht. Overmatig alcoholgebruik kan dus gevolgen hebben voor het brein, maar vergroot ook de kans op verkeersongevallen, letselschade, geweld (waaronder ook seksueel geweld) en onveilig vrijen.

Bijkomende probleem is dat als jongeren aan drank willen komen, dat relatief makkelijk is in Nederland. Meer dan de helft van de verkooppunten (53%) leefde de oude leeftijdsgrens van 16 jaar niet na in 2013.³

Zoetermeerse cijfers

Uit het Jongerenonderzoek 12 t/m 18 jaar⁴, in 2010 uitgevoerd door de GGD Zuid-Holland West onder de jongeren uit de regio (per 1 januari 2014 de GGD Haaglanden), blijkt dat 27% van de 12-15 jarigen wel eens alcohol heeft gedronken. In de leeftijdscategorie 16-18 jarigen geldt dat voor 81%. De jongeren drinken voornamelijk bier, (zelfgemaakte) mixdrankjes en wijn. Ze drinken vooral thuis (met anderen) of bij anderen thuis, in de discotheek en in een café, bar of terras.

65% van de 16-18 jarigen en 12% van de 12-15 jarigen is ooit aangeschoten geweest. Ruim vier op de tien van de 16-18 jarigen in Zoetermeer heeft in de vier weken voorafgaand aan het onderzoek vijf of meer alcoholische drankjes bij één gelegenheid gedronken. Er wordt dan gesproken van binge-drinken. In de leeftijdscategorie 12-15 jarigen heeft 6% dit gedaan. De helft van de jongeren tussen de 16 en 18 jaar die wel eens alcohol drinken, geeft aan dat de ouders het alcoholgebruik goed vinden. 22% van de ouders raadt het alcoholgebruik af of verbiedt het.

Tussen medio 2012 en eind 2013 zijn in totaal 25 jongeren in de leeftijd 13 t/m 18 jaar in verband met een alcoholvergiftiging ('comazuipen') opgenomen op de Spoedeisende Hulp van het LangeLand Ziekenhuis. Uit het rapport 'Gezondheid op Peil in Zoetermeer' van de GGD Zuid-Holland West⁵ blijkt overigens dat het alcoholgebruik onder jongeren in Zoetermeer lager is dan het gemiddelde van de regio Zuid-Holland West. Dit geldt zowel voor het percentage jongeren (in beide leeftijdscategorieën) dat recent heeft gedronken, als voor het percentage 16-18 jarigen dat aan binge-drinken doet.

---

¹ Hibell e.a., 2012

² Verdurmen e.a., 2012

³ Roodbeen e.a., 2014

⁴ GGD Zuid-Holland West, 2010

⁵ GGD Zuid-Holland West, 2011

2 Preventie- en Handhavingsplan Alcohol

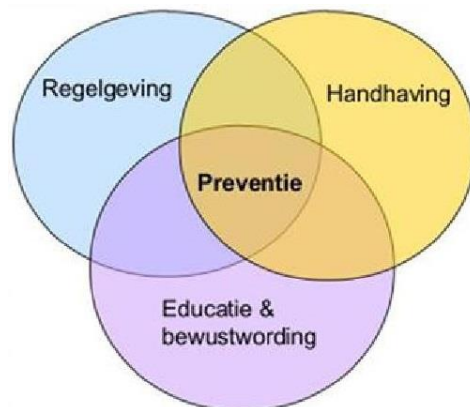
Algemeen

Recent onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) Centrum voor Gezond Leven, het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP en het Trimbos-instituut laten zien dat beleid op het gebied van alcoholmatiging het meest effectief is als het integraal wordt aangepakt.⁶ Sterker nog dan andere thema's, vraagt alcoholbeleid om een combinatie van een 'zachte' en 'harde' aanpak: zowel preventie als handhaving. De nieuwe DHW voorziet hierin.

In het Plan wordt een preventiemodel bestaande uit drie beleidspijlers beschreven. Die pijlers zijn de pijlers educatie/bewustwording, regelgeving en handhaving. De pijlers staan deels op zichzelf maar overlappen elkaar ook (zie figuur 1). In de overlap is het integrale preventiebeleid te zien. Hiermee worden ook de verbindingen tussen de 'zachte' en 'harde' aanpak inzichtelijk gemaakt.

Een ander belangrijk uitgangspunt is dat alcoholgebruik altijd een resultaat is van een combinatie van factoren.⁷ De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze voor het wel/niet drinken van veel alcohol van de gebruiker bepaalt. Daaruit volgt dat alcoholpreventie nooit alleen op het individu gericht moet zijn, maar dat strategieën die vooral de omgeving van de drinker beïnvloeden gevold moeten worden. Zij zijn het meest succesvol. In dit Preventie- en Handhavingsplan Alcohol staat daarom **de omgeving** (alcoholverstrekkers, scholen, paracommerciële instellingen en opvoeders) van de jonge drinker centraal.

Figuur 1. Integraal beleidsmodel voor effectief lokaal alcoholbeleid (Reynolds, 2003).

Doelstellingen Educatie en Bewustwording

Zoals hierboven is aangegeven is het van belang om het beleid juist te richten op de omgeving van de jonge drinker. Voor de pijler educatie en bewustwording worden de doelstellingen daarom als volgt geformuleerd:

- de maatschappelijke norm is dat alcoholgebruik op jeugdige leeftijd schadelijk is en dat jongeren dus niet drinken tot ze 18 jaar zijn. Om dit te bereiken, moeten niet alleen jongeren maar ook alle opvoeders en (potentiële) verstrekkers in Zoetermeer hiervan doordrongen raken door bewustwording en voorlichting.
- de risico's van (overmatig) alcoholgebruik zijn bekend bij jongeren en hun omgeving en er worden vaardigheden aangereikt om het gedrag (blijvend) te veranderen.

⁶ Mulder e.a., 2013

⁷ Holder, 1998

Doelstellingen Regelgeving en Handhaving

Wanneer de regels van de DHW niet worden nageleefd kan de gemeente handhavend optreden.⁸ Op basis van de lokale problematiek en lokale uitgangspositie zijn voor het handhaven van de DHW de volgende doelstellingen geformuleerd.

- geen verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar;
- structureel toezicht houden op de naleving van leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop en op het bezit van alcohol in de publieke ruimte;
- structureel toezicht houden op het niet langer doorschenken aan duidelijk beschonken personen in de horeca en op openbare dronkenschap;
- structureel uitvoeren van controles op verleende vergunningen, ontheffingen en de daaraan verbonden voorschriften.

Het college van burgemeester en wethouders stelt jaarlijks een Handhavingsuitvoeringsprogramma op.⁹ In dit Handhavingsuitvoeringsprogramma 2014 is ook het toezicht op en de handhaving van de DHW-regelgeving opgenomen, waarvoor de burgemeester verantwoordelijk is. Ieder jaar wordt er voor het toezicht en de handhaving op de DHW speerpunten benoemd. De benoemde speerpunten sluiten aan bij de hierboven weergegeven doelstellingen.

3 Acties Preventie- en Handhavingsplan Alcohol

Educatie en Bewustwording

Om de in het vorige hoofdstuk geformuleerde doelstellingen te bereiken worden diverse activiteiten op het gebied van educatie en bewustwording uitgevoerd. Deze richten zich niet alleen op de jongeren zelf, maar juist ook op de omgeving van de jongeren. Bij omgeving denken we aan de opvoeders en de alcoholverstrekkers.

Op een integraal dossier als het alcoholbeleid is samenwerking essentieel voor een goede uitvoering. Bij de uitvoering van de preventie-activiteiten wordt daarom samengewerkt met een aantal partijen waarmee op reguliere basis contact is in het kader van het lokaal gezondheidsbeleid, aangevuld met een aantal partners dat werkt met jongeren.

Hierna wordt een globaal beeld geschetst van de activiteiten die worden uitgevoerd. De gedetailleerde uitwerking van de activiteiten vindt plaats door middel van een tweejaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma preventie.

Jongeren

Het is belangrijk om preventie-activiteiten te richten op de omgeving van jongeren, maar ook op de jongeren zelf. Artikel 45 van de DHW regelt de strafbaarstelling van jongeren en legt zo expliciet een verantwoordelijkheid bij de jongeren zelf. Het is goed om ook de jongeren zich bewust te laten zijn van de risico's van alcohol en om hen te beïnvloeden richting een verantwoorde leefstijl. Door middel van onder andere voorlichting op scholen moet dit worden bereikt.

Opvoeders

Alcoholopvoeding

Opvoeders onderschatten systematisch hoeveel hun kinderen drinken. Ze denken bovendien veelal dat het gedrag van hun kinderen volledig wordt bepaald door de sociale groep(en)

---

⁸ De wettelijke bevoegdheid van de gemeente tot het doen naleven van wetten en regels is gelegen in artikel 125 van de Gemeentewet en in hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht, met name in de artikelen 5:21 en 5:32.

⁹ Handhavingsuitvoeringsprogramma Openbare ruimte/APV 2014, vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders d.d. 10 december 2013.

waarin kinderen verkeren (vrienden, klasgenoten), terwijl zij wel degelijk ook zelf invloed hebben op het alcoholgebruik van hun kinderen.¹¹ Het is van belang dat ouders zich bewust zijn van hun invloed en daarmee ook van het feit dat hun gedrag en voorbeeldfunctie effect heeft.

Het niet beschikbaar hebben van alcohol in huis en het stellen van regels zijn geschikte instrumenten om alcoholgebruik tegen te gaan. Uit onderzoek blijkt dat kinderen van ouders/opvoeders die geen duidelijke regels hebben afgesproken en geen leeftijdsgrens hebben gesteld voor het drinken van alcohol al op jongere leeftijd beginnen met drinken. Ze drinken bovendien vaker dan jongeren waarvan de ouders/opvoeders wel een leeftijdsgrens hebben gesteld. Naast het stellen van regels zijn andere beschermende factoren van belang zoals een goede band tussen ouder/opvoeder en kind. Een slechte ouder/opvoeder-kind relatie en psychische problematiek of middelengebruik van de ouders/opvoeders zijn risicofactoren. Voorlichting en adviezen met betrekking tot alcoholopvoeding worden in samenwerking met scholen voor Voortgezet Onderwijs (VO-scholen) aan ouders/opvoeders aangeboden.

Uitgaansopvoeding

Ook door regels te stellen die niet expliciet gaan over alcoholgebruik, kunnen ouders/opvoeders van invloed uitoefenen op het alcoholgebruik van hun kind. Dan gaat het vooral over afspraken omtrent uitgaan, zoals staptijden en hoe vaak per week ze uit mogen gaan. Uitgaansopvoeding is nodig zodat ouders/opvoeders zich meer bewust zijn van de rol die ze kunnen spelen om de schade als gevolg van alcohol tijdens het uitgaan te voorkomen of te beperken. Via diverse relevante kanalen zoals de GGD, verslavingszorginstellingen, Centra voor Jeugd en Gezin (zoals bij de Week van de Opvoeding), lokale media, ouderavonden op scholen en in sportverenigingen worden ouders/opvoeders voorgelicht over een adequate opvoedstijl en worden zij gewezen op ondersteunende websites als www.hoepakjijdataan.nl en www.uwkindenalcohol.nl.

Scholen

De school is een belangrijke pedagogische omgeving voor jongeren. Ook als het gaat om alcoholgebruik leren jongeren op school wat wel en niet verstandig is. Gedragsverandering creëren via voorlichtingsprogramma's blijkt lastig, zo niet onmogelijk.¹⁰ Toch is het relevant dat jongeren geïnformeerd raken over de risico's van alcoholgebruik. Niet zozeer om gedrag te beïnvloeden, maar om het gebruik te de-normaliseren. Met name de informatie over wat alcohol met de hersenontwikkeling doet is bruikbaar hierbij. Dat geldt niet alleen voor jongeren, maar ook voor hun ouders/opvoeders. Scholen worden daarom aangemoedigd om activiteiten voor ouders/opvoeders rond dit thema te organiseren.

Bij de keuzebepaling van schoolprogramma's op het gebied van middelengebruik heeft de GGD een belangrijke adviserende rol, zowel voor basisscholen als scholen voor Voortgezet Onderwijs. De VO-scholen worden door middel van het overleg rondom de Lokale Educatieve Agenda geadviseerd met dit thema aan de slag te gaan.

Ook voor het Voortgezet Onderwijs in Zoetermeer bestaat een samenwerkingsovereenkomst, namelijk 'Veilige scholen'. Vanuit deze samenwerking is een casusoverleg voortgekomen, waarbij met de veiligheidscoördinatoren van de verschillende scholen van het Voortgezet Onderwijs casussen besproken worden. Binnen dit overleg kunnen alcoholgerelateerde casussen worden ingebracht.

Paracommerciële instellingen

Naast scholen zijn ook sport- en jeugdverenigingen een belangrijke omgeving voor jongeren. Bij veel verenigingen wordt alcohol geschonken. Enerzijds hebben verenigingen daarom, in de hoedanigheid van alcoholverstreckende paracommerciële instelling, te maken met toezicht en handhaving. Maar als vindplaats van jongeren zijn verenigingen ook belangrijk voor de uitvoering van preventie-activiteiten.

---

¹⁰ Babor, 2010

Handhaving en Regelgeving

Om het alcoholgebruik onder met name jongeren terug te dringen en om alcoholgerelateerde overlast en verstoringen van de openbare orde te voorkomen kent de gemeente (al) verschillende middelen en initiatieven. Het betreft:

- alcoholnuttigingsverboden. Om de verstoring van de openbare orde tegen te gaan heeft het college een aantal gebieden aangewezen waar het voor personen verboden is alcoholische drank te drinken of in ongeopende verpakking bij zich te hebben. Op verzoek van de gemeenteraad heeft het college van burgemeester en wethouders op 18 september 2011 voor alle schoolpleinen en speelplekken een alcoholnuttigingsverbod afgekondigd. In 2013 zijn de huidige alcoholnuttigingsverboden verlengd. Ook is een aantal nieuwe locaties aangewezen.¹¹
- "Veilig Stappen" acties. Door de politie worden tien keer per jaar 'Veilig Stappen'-acties gehouden. Deze acties worden uitgevoerd door het Horeca Interventie Team (HIT-Team). Deze acties zijn gerelateerd aan veiligheid in en rondom de horecagelegenheden.
- onderzoek naar de mogelijkheden tot het instellen van 'venstertijden' in Zoetermeer. Het instellen van een venstertijd betekent dat na een bepaald tijdstip geen bezoekers meer worden toegelaten tot een horeca-inrichting. Bezoekers kunnen de horeca-inrichting wel verlaten wanneer zij willen. Door het instellen van venstertijden worden de bezoekersstromen gereguleerd en wordt 'overmatig' alcoholgebruik tegengegaan. Als bezoekers vanwege overmatig alcoholgebruik een horeca-inrichting moeten verlaten is het (na een bepaalde tijd) niet meer mogelijk om vervolgens een andere horeca-inrichting in te gaan. Zij worden na de vastgestelde venstertijd immers niet meer toegelaten. Daarnaast kan het instellen van venstertijden bijdragen aan het verminderen van overlast en agressie als gevolg van overmatig alcoholgebruik.

Verschillende nachthorecagelegenheden in Zoetermeer maken tevens deel uit van het 'Veilig Stappen convenant'. Binnen dit convenant zijn de horecaondernemingen met de gemeente een samenwerking aangegaan om de veiligheid in en rondom de horecalocaties te bevorderen.

De gedetailleerde uitwerking van de activiteiten en tevens van de verschillende sancties die opgelegd kunnen worden zijn te vinden in het al eerder genoemde Handhavingsuitvoeringsprogramma 2014 en het door de burgemeester vastgestelde Toezicht- en Handhavingsmodel DHW. De acties zoals opgenomen in het Handhavingsuitvoeringsprogramma 2014 sluiten aan bij de doelstellingen uit dit plan.

Op hoofdlijnen betreft het de volgende activiteiten:

- controleren van horeca-inrichtingen op de naleving van de DHW. De gemeente controleert op diverse aspecten zoals de verplichte aanwezigheid van een leidinggevende, op doorschenken en op verstrekking van alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 18 jaar;
- controleren op de naleving van de wettelijke leeftijdsgrens bij de verstrekking van alcoholhoudende drank door winkels zoals supermarkten en slijterijen. Bij overtreding legt de gemeente een (bestuurlijke) sanctie op;
- handhaven van het verbod voor jongeren onder de 18 jaar, om op publiek toegankelijke plaatsen zoals parken, de openbare weg, maar ook horecabedrijven, in het bezit te zijn van alcoholhoudende drank. Daarnaast gelden er specifieke gebieden waarop het voor iedereen verboden is om alcoholhoudende drank bij zich te hebben (op grond van de alcoholnuttigingsverboden);
- controleren van horeca- en slijtersbedrijven op het toelaten van dronken personen of personen onder invloed van drugs of die onder invloed (drank of drugs) in voornoemde bedrijven aan het werk zijn.

---

¹¹ Evaluatie en voortzetting van de alcoholnuttigingsverboden, vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders d.d. 10 september 2013.

Daarnaast is het sinds 1 januari 2014 mogelijk voor DHW-toezichthouders om jongeren onder de 18 jaar een Halt-procedure aan te bieden als alternatief voor een boete bij het in bezit hebben van alcohol op publiek toegankelijke plaatsen. Voorheen lag deze bevoegdheid alleen bij de politie.

4 Resultaten

Bewustwording en Educatie

De resultaten van de preventie-activiteiten kunnen objectief gemeten worden door middel van het periodiek uit te voeren Jongerenonderzoek. De percentages in de navolgende resultaten betreffen de percentages zoals gemeten in het Jongerenonderzoek 12 t/m 18 jaar dat in 2010 is uitgevoerd door de GGD Zuid-Holland West. Zoetermeer scoort, zoals eerder is aangegeven, weliswaar beter dan gemiddeld in de regio Zuid-Holland West. Maar ook in Zoetermeer is het aantal jonge alcoholgebruikers zorgwekkend. De gemeente zet daarom in op **verlaging** van de percentages per 2018, wanneer het onderhavige Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 - 2018 afloopt.

- 27% van de 12-15 jarigen heeft wel eens alcohol gebruikt. In de leeftijdscategorie 16-18 jarigen geldt dat voor 81%.
- 14% van de jongeren tussen de 12 en 15 jaar en 65% van de jongeren tussen de 16 en 18 jaar heeft de afgelopen maand (de maand voorafgaand aan het onderzoek) alcohol gedronken.
- In de leeftijdscategorie 12-15 jarigen is 12% wel eens aangeschoten geweest. Dit geldt voor 65% van de 16-18 jarigen.
- 6% van de 12-15 jarigen heeft de afgelopen maand aan binge-drinken (het bij één gelegenheid meer dan vijf drankjes drinken) gedaan. 42% van de 16-18 jarige heeft dit gedaan.
- Per jaar minder jongeren (<17) die opgenomen worden met een alcoholintoxicatie. In de periode juli 2012 t/m december 2013 zijn 25 jongeren onder de 18 jaar opgenomen met een alcoholintoxicatie. Gemiddeld zijn dit 17 jongeren per jaar.

Aanvullend op het bovengenoemde wordt ingezet op een **stijging** van het aantal ouders die actief alcoholgebruik bij hun kinderen ontraden.

- Het percentage ouders van de jongeren tussen de 12 en 15 jaar dat alcoholgebruik ontraadt of verbiedt is 39%. Dit geldt voor 22% van de ouders van jongeren tussen de 16 en 18 jaar.

Handhaving

De speerpunten voor 2014 zijn benoemd in het Handhavingsprogramma en zijn:

- (Verscherpt) toezicht op naleving DHW. Iedere DHW-vergunninghouder wordt minstens één keer per vier jaar gecontroleerd. Waar mogelijk of noodzakelijk, vanwege het regelmatig constateren van overtredingen, wordt vaker gecontroleerd;
- controle op leeftijdsgrenzen (18 jaar) bij winkels zoals supermarkten en slijterijen door geplande acties. De gemeente heeft twee DHW-toezichthouders die 'full-time' ingezet worden voor het houden van toezicht op de naleving van de DHW;
- controle van paracommerciële instellingen zoals (sport)verenigingen. In artikel 2:22b en 2:36 van de APV zijn (beperkte) tijden opgenomen waarop er alcoholhoudende drank geschonken mag worden;

- inzetten op het opleggen van een Halt-verwijzing voor jongeren onder de 18 jaar in plaats van het uitschrijven van een boete. Een Halt-traject vergt meer inzet van jongeren en draagt bij aan de bewustwording dat alcohol onder de 18 jaar niet goed is.

Evaluatie

Het Plan heeft een looptijd van vier jaar, tot 2018. Op basis van dit Plan wordt voor preventie tweejaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin de uit te voeren preventie-activiteiten worden beschreven. Het uitvoeringsprogramma voor preventie wordt tweejaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het Handhavingsuitvoering programma Openbare ruimte / APV, waar DHW handhaving een onderdeel van uitmaakt wordt jaarlijks bekeken en aangescherpt/aangepast waar nodig. Mede op basis van (twee)jaarlijkse evaluatie wordt in 2018 een nieuw Plan opgesteld voor de periode 2019 tot en met 2022. In de toekomst wordt het Plan tegelijkertijd met de nota Lokaal Gezondheidsbeleid, welke in Zoetermeer een onderdeel van de nota Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vormt, vastgesteld.

5 Inspraak

In de periode tussen 5 juni en 17 juli 2014 heeft het (concept) Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 – 2018 ter inzage gelegen/ In deze periode zijn er *geen* schriftelijke of mondelinge inspraakreacties ontvangen.

6 Slotbepalingen

Citeertitel

Dit Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 – 2018 kan worden aangehaald als "Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 – 2018 gemeente Zoetermeer".

Inwerkingtreding

Dit Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014- 2018 treedt in werking één dag na bekend making, zijnde met ingang van.....

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op.....,

de griffier,

de voorzitter,

drs. K. Bolt

Ch.B. Aptroot

Bronnen

- Babor e.a. (2010). *Alcohol no ordinary commodity*. Oxford: University press.
- Brief Ministerie van VWS betreffende Wijzigingen Drank- en Horecawet per 1 januari 2014 (8 oktober 2013).
- Factsheet Genotmiddelen, Jongerenonderzoek 12 t/m 18 jaar (GGD Zuid-Holland West, maart 2013).
- Format Preventie- en Handhavingsplan Alcohol (Verzuip jij je toekomst?!, oktober 2013).
- Gezondheid op Peil in Zoetermeer – Kernboodschappen voor lokaal beleid (GGD Zuid-Holland West, maart 2011).
- Handreiking Drank- en Horecawet Gemeenten (Ministerie van VWS, juni 2012).
- Hibell, B., Guttormsson, U., Ahlström, S., Balakireva, O., Bjarnason, T., Kokkevi, A., & Kraus, L. (2012). *The 2011 ESPAD report: Substance use among students in 36 European countries*. Stockholm: The Swedish Council for Information and Alcohol and Other Drugs (CAN).
- Holder, H. D. (1998). *Alcohol and the Community: A Systems Approach to Prevention*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jongerenonderzoek 12 t/m 18 jaar (GGD Zuid-Holland West, 2010)
- Model Preventie- en Handhavingsplan voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet versie 2.0 (Trimbos, 13 maart 2014).
- Mulder, J., Bovens, R., Franken, F., Sannen, A. *Een zoektocht naar de operationalisatie van cruciale procesfactoren in de uitvoering van regionale alcoholprojecten*. Utrecht: STAP en Trimbos-Instituut, 2013.
- Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2014 – 2015, Gemeente Utrecht (10 februari 2014).
- Reynolds, R.I. (2003). *Building Confidence in Our Communities*. London: London Drug Policy Forum.
- Roodbeen, R., Lie, K.J. & Schelleman-Offermans, K. (2014). *Alcoholverkoop aan jongeren 2013*. Nuchter, kenniscentrum leeftijdsgrenzen.
- Verdurmen, J., Monshouwer, K., Dorsselear, S. van, Lokman, S., Vermeulen-Smit, E., & Vollebergh, W. (2012). *Jeugd en riskant gedrag 2011: Kerngegevens uit het peilstationsonderzoek scholieren*. Utrecht: Trimbos-instituut.